

УРЯАД ОРОНОЙ ОЙН БАЯРАЙ УГТАМЖА

Урсад ороной газарын гурбан зуун табин нэгэн дүрбэлэн километр юм. Энэ угааг эхэ дээр—Саан уулын хормойно Витим дүрээр, Борьёгой тала дайдаар, Сэлэнгэ шиве зүбшэн, Байгал далайн эрээр, Ярууныг түүдэ тойрон томо томо колхоз, совхозууд, ажа, уурхайнууд оршодог. Тезд хаананьшье үнэм хүнүүд зохёохыг эхэ ажал худалмэри-Машин бүтээгш ба хониншонье, шахтёр, ашан, барилгашан, тарашанье—хүн бүхэн үнөө нэгэ ханантай, нэгэ зорилготой. Агуу-Машин 50 жэлэй ой үдэр үнгэрхэ бүри дуушоно, эдэ ажалшад энэ эхэ үдэрнүүдтэ ажал мэрэ, оролдогто хэсэлээ зороулаха.

Урсад нотагай бүхы оронтоо хамта нэгэ алр дариана. Мүнөө ойн үдэрнүүд бологор эхэ түсэб хараагаа табика тодорүүлээгүй үе коллектив хото, хүдөөдэ байхагүй. Тингэдэ гү, али совхоз, мүн завод гү, али фабрика үерингөө түрхээр, өөрингөө ажалтай табика-моторхо эрхэтэй байха. Улаан-Удын тоно-вагон заабаарилгын заводой орденго коллектива бидээр лэ Бурядай индустрийн нуури нэмдэ, тингэдэ мүнөө ойн барта зороулагда-урсоной түг хамгаабга түрүүн үргөөдби гэгдэ-оронго, «Теплоприбор» заводой худалмэри-моторхохо юмэнь—тэдэй продукция. Энэнь республикада бүтээгдэгт юмэнуудые орон хэе, хилын саанашье суурхуулаха ялана. Бая урсгайтай гэжэ Мухар-Шэбэрэй «Коммунист» колхоз, тала дайдаар дүүрэн нүрэг хонид гэжэ Борьёгой совхоз алдаршанхай. Олоозор, түүхэнгэниг хуудалаараа Сэлэнгэ Марисын нэрэмжэтэ колхоз Тингэдэ Кабанскын совхозой худалмэри-уулан далай хамгаана түрүүн ашаглаха, хүдөө эдэ шэнэ гурам, тухай мэрэгжэлтэй болохо захаллаараа элгэ болонхой. Нимэл даа, фабрика бүхэнэй, колхоз, совхоз бүгэдэйн үе илгаа, өөршнэ ноуэр шарай!

Урсад ажахын, промышленностин, зам харилт, барилгын худалмэрилогшодой уялганууд тэд тухагалдаха. Эдээн соо олонитнын ухаан тусгалгодохой, эдэ бүхэн үнэхөөрөө бини арга боломжонуудые элирүүлжэ үгэнэ. Эдэ үдэр худалмэришэн, колхозник бүхэнэй бодо-худалмэришэд болон колхознигуудай сугла-дээр, ажалтай түрүүшүүлэй зүблөөн дээрэ, шиве комитетуудой пленум дээрэ тодорно, хэе гарайна байна. Тингэдэ эдэ уялганууд тоно замтай дүн харуула, арад шитын дүй хэлэ согоолон, шэнэ зорилгонуудые элирүүлнэ, хэл хадаа хүдөө ажахын, промышленностин, дарилсанхай, барилгын худалмэришэдэй үлдэ болбол колхоз, совхоз, предприятия бүхэнэй абуулагын тоно шухала программа болно.

Урсад жэлэй шэнэ амжалтануудай үндэс нуурин табан жэлэй түрүүшын жэлдэ табигдаа. 1966 республикнай промышленностин бүхы хэсхын урда жэлэйхнээ 13 процентээр эхэ лэ. Предприятиянуудай жэлэйхнээ даабарине өрөө урид дүүргэжэ, 6.9 миллион тухэригэй түсэбөө гадур бүтээгэжэ. Гэхэтэй хамта, үй бүтээсэн талаар даабарин 102 процент үрэлэниин, мүн 1965 онтой саасуудал—ажалмэришын 11 процентээр эхэ болонониин шивелэн тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Предприятиянуудай эхэ болдо, олон шэнэ завод, цехүүд ашгалт-орюулагдаа.

Урсад нотагай ажалшад промышленностин хүрэнгэрдэ хөдөлгөөндөө өргөдөггүйгөөр албасаа, Республикын колхоз, совхозуудта урда урда жэлүүдэй хөлө эхэ тархан абтаа, гектар бүрихөө 11.2 мр урсаа гараа. 90 мянган тоно орооно гү, тухаахын орондо 125.9 мянган тоно орчуула. Тараан ажалдаа эхэ амжалтануудые хамгайгаа түсөө олон ажахы РСФСР-эй практикын, БЦСП-эй дамжуулагч Улаан тугтай ойн байха юм. Оройнгоо үмэнэх үалгыг эдэ хэсхын хайнаар дүүргэжэ. Мяха, нү, ноохо,

үндэгэ тушааха түсэб үлүүлэгдэнхэй. Ажахынууданэ экономиконь хайжараа, олонь эхэ болоо, тингэдэ хүдөө ажахыгаа саашадан хүгжөөжэ хэрэгтэ мүнэгэ зөөри номолхо арга эхэ болоо. Республикын худалмэришад ба колхознигууд туйлахан амжалтануудаа, дүй дүршэл, хаба шад-барья үндэс болгон, ойн жэлэй зорилгонуудыг тодорхойлоо. Түсэбнөө гадур үйлдэрилэгдэнэ олон тоно нуурхан, металл, мяхан ба нүн, арьба-далта алмалта хэзэний үндэсээр сугларуулагда-хан хэдэн мянган тухэригэй нөөсэ, ажалай бүтээ-сэн дээшлүүлэгдэнэ процентнүүд—уялгануудаар хараалагдахан бүхы зүйлнүүд эхэ оролдогто хүс-сэлэлгэ гаргаха, хамаг нөөсэ болон арга боломж-нуудаа элсүүлжэ эрилтэ табина.

Коллективүүдэй абахан уялгануудай онсо өөрэ талаань юуб гэхэдэ, тэдэнэ тоогой талаар дүүргэжэ-нээ гадна; продукциягаа шанар хайжаруулаха зорилго табигдана. Жэшээлэн хэлэбэл, «Теплоприбор» заводой худалмэришад продукциягаа 93 процент, «Электромашинна»—85 процент хуртээр харууламсаараа тушаадаг болохо гэбэ. Нарин сэм-бин фабрикнид бүхы продукциягаа 83 процентнээ бага бошые дэлхэйн, союзна эрхын шанар-тай байхаар бүтээн гаргаха зорилго табина.

Худалмэришад болон колхознигуудай абахан уялгануудын үе сагай эрхэдэ, парти, правительствын эрилтэдэ харюусахаар байна. Үйлдэбдэри ба ажал худалмэришэд эрдэм, наукин заабарин ёһоор эмхидхэхэ, ажахы эрхилгэлтын шэнэ, түрүү олол аргануудые нэбтэрүүлэн дэлгэрүүл-хэ гэшээ хараалхан зорилгонуудаа бэлдүүлхын тула шухала арга нүхсэл болно. Шэнэ гурмаар ажалладаг болоһон «Теплоприбор», «Электромашинна» заводууднаа гадна, үшөө 20 предприятия ойн жэлдэ, тэдэний зургаанинь—түрүүшын хахад жэл соо түсэблэлгын, экономикна урмашуулгын шэнэ гуримда нэмэжэ орохо юм.

Колхозууд, совхозуудай уялганууд дотор олохон шэнэ юмэн бин. Хүдөө ажахын продукция үйлдэ-барилгын хэмжээ нэмээхэнээ гадна, мүн ажа-хынуудаа ашагтайгаар худалмэришэд болгохо, газ-зар тараалан ба мал ажалдаа эрдэм, наукин, түр-үүд дүй дүршэлэй туйлагануудые хэрэглэхэ, хүд-өө ажахыгаа үйлдэбдэри бүхы дээрэн бүри болбоһонор эрхилжэ эрилтэ табигдана.

Ойн хайндэрэй вахта мүнөө тоно харюусалгатай үедөө ороо. Зорилго юуб гэхэдэ, абахан уялгану-уда амжалтатгайгаар дүүргэжэ арга боломжонуудые худалмэришэн, колхозник бүхэндэ, бригада, звено, нэс бүхэндэ, предприятия, колхоз, совхоз бүхэндэ хангаха шухала. Тинхын тула партийна организа-цинууд, партиин райкомууд, министерствүүд болон управленинууд, Советүүдэй, ажахын зургаа-нууд бүхы эмхидхэлэй, политическэ худалмэришэд улам хайжаруулаха ёһотой. Профсоюзды, комсомол-той эмхинууд ойн жэлэй уялгануудые дүүргэжэ түсөө тэмсэлдэ шухала нуури ээлжэ ээргэтэй.

РСФСР-эй областной комитетэй мүнөөдэр нээгдэ-хэ пленум Агууехэ Октябрийн 50 жэлэй ойдо бэл-дэхэ зорилгонуудые зүбшэн хэлсэхэнэ. «Агууехэ Октябрийн социалист революциин 50 жэлэй ойдо бэлдэхэ тухай» партиин Центральна Комитетэй тогтоолтой зохиладуулан, обкомой пленум 50 жэлэй тухай соо Буряад оройн хээн бүтээһэн юмэнууд-дэй дунгуудые согоолон гаргаха, ойн хайндэр болон дүүргэжэхэ ёһотой тодорхой зорилгонуудые хараалха байна. Шиндэхэлдэгэй зорилгонуудта гү анхаралаа хандуулаха гэшээ агууехэ револю-ци ойн хайндэрлэхэ эрхын арга болоно гэжэ В. И. Ленин осолол заадаг байгаа. Партийна, профсоюзай, комсомолой органиацинууд, Совет-үүдэй болон ажахын зургаанууд ойн хайндэрэй уялгануудые амжалтатгайгаар дүүргэжэхэ ажалшад-ые элсүүлэн эмхидхэхэдэ, дутуу дундануудые элирүүлжэ, хаха сар соонь худадан зайсуулаха, продукция бүри эхээр бүтээн гаргахын тула шух-ала нөөсэ арга боломжонуудаа бүри хэрэглэхэ асуудалда онсо анхарад хандуулаха ёһотой болно.

Буряадаймань республика, бүхы орондоол ал-лар, агууехэ ойн хайндэрэе утгахын тула бэлдэ-жэ байна. Зорилгонууд тодорхойлогдохой, тэдэнэ бэлдүүлжэ, онот арганууд эли тодо. Ойн жэлэй соци-алист мурьсөөнэй дүлэн хаа хаанайгүй бүри хур-саар соробхилон бадарга лэ!

Улаан-Удын мебель-модо бол-босоруудгаг комбинада үндэр бүт-ээсэтэй ажалараа суурханан түр-үүшүүлэй нэгэн—бригадир Фаима Салимзянова «Хүндэлэй тэмдэг» орденээр хаяхан шагнаг-даа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ф. Салимзянова, Ф. СОРОКИНОЙ фото.

БУРЯАД УНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министруудэй Советэй орган

№ 38 (11332) 1967 оной февралин 14, вторник Сэн 2 мүнгэн

ЭРХИМЭЙ ЭРХИМУУД—НЮТАГАЙ СОВЕДТЭ

Республика доторнай Советүүдэй депутатта кандидатудые дэб-жүүлгэ үргэлжэлөөр.

УЛААН-ҮДЭ ХОТО

СССР-эй Наукануудай академинин Сибирьтэй отделеинин Буряадай филиалай эрэмтэй болон худалмэри-шад конференц-зал соогоо нунгал-тын урда тээхи суглаанда олоороо сугларга.

Түүхын эрдэмэй доктор П. Т. Зап-таев Улаан-Удын гөрөскэй Совет-үүдэй депутатта кандидатдаар Бу-риядай филиалай нитын эрдэмэй институтай директор, философийн наукануудай кандидат Даша Дам-пилович Лубсановые дурдалаа. Энэ кандидатурые нүхэд Г. Ш. Радаев, И. Д. Бураев, Ю. Б. Рандаев гэгшад халуунаар дэмжээ.

Биологийн таһагай ахалагна наука хүдэлмэришэ М. В. Ефим-ов Советска районо Советүүдтэ ту-лооха тухай суглаа худалмэриш-дэ Афанасий Протопьев Алексее-виче наамжада. Энэ урдалхын А. И. Михайлов, Ю. И. Ларитонов болон бусад халуунаар дэмжээ.

Суглаанда хабаалгана энэ магта-л нэрлэн тувоолжээ арад зоний ажилтай найтаарине бүрин харуулжа шадаха юм гэбэл.

Буркоопсоюзай автобазын клуб соо 159 хүн сугларга. Уришалаан, болхооб байгаа нунгалта тухай пар-тияна үнэмэлтэй Советүүдтэ ту-лооха тухай суглаа худалмэриш-дэ Афанасий Протопьев Алексее-виче наамжада. Энэ урдалхын А. И. Михайлов, Ю. И. Ларитонов болон бусад халуунаар дэмжээ.

Угэ хэлэжэ Молоков Б. В. Семю-сов А. Г., Амаев В. А.—Улаан-Удн ажалнагай депутатуудай гөрөскэй

Советэй депутатууда кандидатуду-даар олоһон дундаа автобазын жоолошон Ширев Николай Федоро-вич, слесарь-моторист Герштейн Лев Аронович гэгшэды дэбжүүлжэ, удаан суглаадаг тус кандидатура-нуудые хайшаанан ниндхээр гар-габа.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГ

Сэлэнгын аймагайхид ажалай бо-лон политическэ эхэ дэбжэлтын ор-ион байдала, нунгалтын үдэрэе уг-танад. Тэдэнэ хамтынгаа сугла-дууд дээрэ нютагай Советүүдэй де-путатта кандидатдаар үйлдэбдэри түр-үшүүлэе, нитын ээлхитэй ажал абуулагшадые—эрхын хүнүүдэ дэ-бжүүлжэ. Аймаг Советэй депутатта кан-дидатуудай дунда Тельманай нэрэм-жэтэ колхозой хонинш Бадамханда Билинтуева Баторова, Карл Марк-сийн нэрэмжэтэ колхозой наашанай Бутды Данзановна Лубсанова, Гус-нозерскын руководящие № 7/8 шахтын сабарлалтын урхайн хүдэ-лмэришэн Евстафий Фисевич Лавре-нсов болон бусад нэрэнүүд аржил-дана.

Ново-Селенгинскэ сельскэ Советэй депутатта кандидатдаар дунд гур-бан хүн дэбжүүлжээ. Харгы-ажаг-далтын 83-тахы участогай худалмэри-шад нютагайгаа Советтэ өндө-лшөө дундаа эрхын үдэрлэгшээ—хуртын мастер Николай Леонть-евич Рзуваевые, аймагай түншэ бэл-дэхэ эрхын коллектив—коммуне ажалай удариш, пионерийн эрхын хүдэлмэришэн Зинаида Дмитриевна Власова, Сэлэнгын колхоз хэорон-дын барилгын органиациничид—өөршн бэрхэ жоолошон Михаил Да-мирович Гармаевые дэбжүүлжэ бай-

на, Тёмнигай совхозой малшад нюта-гайгаа Советтэ эрхын хониншон Нанзат Цыренова Дашева, наашан Зинаида Балжинмасовна Бал-данова гэгшэды магтан нэрлэбэ.

УЛААН-ҮДЭН АЙМАГ

Ошурково тосхойн клуб соо хүн зон олон байба. Эдэнэр—мал тарга-луудгаг совхозой худалмэришад бо-лон алба хаагшад—аймагайгаа Со-веттэ хэл түлөөлэгшээ дэбжүүлжэ тухай асуудал зүбшэбэ. Совхозой худалмэришад Л. И. Носельская, А. Н. Батышев болон бусад үгэ хэлэхэ-дээ, нютагай мелиншид Фельдшэр Мстевеца Антониа Николаевне нэгэн дугаар нэрлэбэ.

Кировой нэрэмжэтэ колхозой Хар-гана тосхойнхид мүн лэ олоороо сугларга. Жоолошон нүхэр Повиков зоотехник нүхэр Будакалов, Хар-ганагай нургуулын нуралсагай та-һагай дагна нүхэр Жигмитов гэгшэд аймагайгаа асаар турын зур-гаалтай депутатта кандидатдаар өөрч-—Кировой нэрэмжэтэ колхозой хонин-шон Чойдонова Валентина Самбуева гэгшэды дэбжүүлжэ.

«Бурөөдтэй» гэжэ барилга-хаб-саралтын управлениин ахалагна механик Утеев Юрий Васильевиче аймагай Советтэ түлөөлжэ тухай дур-сагалтай управлениин худалмэришад, алба хаагшад нэгэн дугаар наам-жада.

Тануурино гэжэ түмэр замтай стан-циин худалмэришад болон алба хаа-гшад депутатта кандидатдаар стрелоч-ница Тынчина Надежда Максимов-нае, Вөсхөлэ колхозойхид өөршн эрхын тугшадан Поканая Улига Ин-коентьевна гэгшэды дэбжүүлжэ.

Совет асагай 50 жэлэн алдарт ойн ажалан эрхын бэлдээр утгах гэжэ республикнай хониншон колхозон олохон бригада тууд оролдохо бай-на. Энэ эхэ ажалдан ашгалтатгай-гаар хандаха, ажахынуудай хүтэл-бэрилгэдэ, зоовестарилгалад, аймагуудай худалмэришад тул асаагдаа бин байнаа дугадалхууд-ые усадха ларалтай хэмжээ аба-ха болно.

Ф. ЗУБЕНКО

республикын худөө ажахын министрествын главна зоотехник.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДА ХУРЬГАДАЙ АБТАЖА, ТҮЛЖҮҮЛЭГДЭЖЭ БАЙХАН ТУХАЙ

Table with 4 columns: Name, 1967 plan, 1966 actual, % of plan. Rows include Bargajanay, Beshuyray, Zedyn, Yruyany, Zagaray, Zakhambay, Zhabansky, Zhyagty, Zhyagty-Shabray, Selengay, Akhny, Tunkhany, Ulan-Udny, Khoryny, Zhyagty, and Khambada.

800 хурьга түлжүүлжэ байна. Эрхиргэй совхозой И. М. Есюков, Д. Жамсаранов гэгшэдэ бригада-нууд 700 эхэ хонидхоо 600 хурь-гатай болоод байна. «Эрдэм» сов-хозой ахалагна хонинш Тэгшэ Цыбковай бригада 512 эхэ хонид-хоо 460 хурьга абаа. Эдэ түрүү-шүүл бүхы хурьгадаа тобир хай-наар түлжүүлжэ.

Республика дотор түл абагга урда жэлэйхнээ нилээд эмхитэй-гээр, урагшатайгаар үнгэржэ бай-на. Нёдондойхиноо 22 мянган хурьган олон абтаа, үхэл гарзан хоёр дахин бага. Хэжэнгын, Зэ-дын, Улаан-Удын аймагуудта хурь-гад хайнаар түлжүүлэгдэнэ.

Тингэбшые түл абагга хаа хаа-нагуй найн гэхын аргагүй. Илан-гайа Хягтын, Загарайн, Бэшуу-рой аймагай зарим ажахынуудта

хурьгад олоор гарзана, дутуугаар гарана. хонид олоороо хурьга хай-на. Эдэ газарын хамталан тооло-ходо, Хягтын аймагта 5 процен-тээр, Загарайн, Бэшуурой айма-гуудта 3 процентээр болоно.

Эдэ дугадалхуудые сагааруул-жа ямаршы шалтагаан байхагүй. Имагай ажахын хүтэлбэрлэгш-дэй, мэрэгжэлтэдэй, ажалдаа хай-ша хэрэгээр хандадаг хониншид гэмээр шэнэ тул гарздаа ороно гэшээ. Олон газарта байрын хүн-тэн, эхэ хонинше сар соонь хайнаар эдэлүүлэгшүүнөө болохо хурьгад гарзана.

Хурьгадай олоор түржэ байхан энэ үдэ эхэ хонидой отарануудта анхаралтайгаар хандаха, хонинш-то бодото туһаламжа хүрэхэ тон шухала. Февраль нара, илангааа һүүл

Арадай театрнуудай республиканска харагшаа

ЭДИР ЗАЛУУГАЙ, ОЮУН БЭЛИГЭЙ ШАЛГАЛТА

Республикнай нинслэд Улаан-Удэ ардай театрнууд харагад үргэлжэлөөр. Феврал-дин 11-нэй үдэр РСФСР-эй искусствын габията ажал абуу-лашад, Буряадай оперо ба балет-дэй театрай ахалагна режиссер Ц. Г. Шагнын түрүүтэй жюри Барханай ардай театрай таби-наан Р. Батожобайн «Зүрхэнэй шарха», ЛВРЗ-гэй ардай театрын «Эхэ долгын гэжэ И. Дворецкин зүжэгүүдые хари-на. Жюриин гэгшүүд болохо республикнай соёл культурын үлэст ажал абуулагшад, профессионалууд театруудай режиссерууд, артистууд, тэрэ-мэришад критикүүд, зохёохы ажалай түлөөлэгшээртай хамта айналай хотын ажалшад, ин-телигенци, студентүүд олон байгаа.

Эдир залуугай, оюун бэлигэй шалгалта

Республикнай нинслэд Улаан-Удэ ардай театрнууд харагад үргэлжэлөөр. Феврал-дин 11-нэй үдэр РСФСР-эй искусствын габията ажал абуу-лашад, Буряадай оперо ба балет-дэй театрай ахалагна режиссер Ц. Г. Шагнын түрүүтэй жюри Барханай ардай театрай таби-наан Р. Батожобайн «Зүрхэнэй шарха», ЛВРЗ-гэй ардай театрын «Эхэ долгын гэжэ И. Дворецкин зүжэгүүдые хари-на. Жюриин гэгшүүд болохо республикнай соёл культурын үлэст ажал абуулагшад, профессионалууд театруудай режиссерууд, артистууд, тэрэ-мэришад критикүүд, зохёохы ажалай түлөөлэгшээртай хамта айналай хотын ажалшад, ин-телигенци, студентүүд олон байгаа.

Хона Намсараевай нэрэмжэтэ Буряад драмын театр соо бар-ханайхид «Зүрхэнэй шарха» гэжэ зүжэг харуулан гэһэн со-носхол хүн зонине эхээр хонир-хуулан янзатай. Юндаб гэхэдэ, энэ зүжэгтэй Буряад теат-рай репертуарта буюу оройн ха юм. Гол рольнуудтань Бу-рияадай элгэ артистууд наада-жа, хонирхолтой, хүн зоний ухаан бодолод буюу хадугда-хан образүүдые бүтээн гэгшэ, Тимэһээ Барханай ардай театрайхид танил болоһон обра-зуудтэмэй ямарсар харуул-хань ааб гэжэ олон тоото хараг-шад хонирхохы зүбтэй.

Нэрэшые барханайхид «Зүрхэнэй шарха» гэжэ зүжэг соогоо Буряад театрай ногыше сценые дабаагүй гэжэ хэлэхэ ээргэтэйбди. Энэ хадаа режис-сер Н. Г. Токуреновагай тус зү-жэгые артистуудайнгаа урда-тон шэнээр уншажа, сценэ дээрэ табижадаа режиссерсоо шэнэ арга боломжонууды хэрэглэ. Буряад театр Морхойн орсо бэрхэ хуби заяан, тэрэнэй бөө олохо тэмсэл харуулхадаа дра-мын бүхы жама ёһые хэрэглэ-жэ, Морхойн урда дайралдан бэрхшээлүүдые бүри эхэдүүл-эн, психологическа бүри гүнз-

ым, шанга болгожо харуудгаг байгаа. Хүшөр хүндэ бэрхэ-шээлүүдые гатагха бэрэе, хүн зонон туйлаха, найдаха бүри бөөс олон, зориг орохынь харуудгаг хэн.

Барханайхид Морхойн энэ замые оһондынхоор харуулаа. Тэдэнэр гол героинго эдэнээр хуби заяан тухай дан өмнөр хануулые оролдонгой, тэрэнэй нимэ хүндэ байдада оройн соци-альна шалтагааные тэйдэ-быха гэжэ оролдонго. Нэгэ хүндэ шүтэн гүгэдэхэ сага Эдэнь ороноо хамгаалгын дайчан үдэдэ плендэ абтаад, тэндэнь тэрэбэлэе гарахан зарим хүнүү-дэй нютагаа бусадхад тэдэнэ дэбжэлгэнгээр, хайхарамжа-гүйгээр хандадаг байгаа. Тимэ-шэ, Морхойн адли хүнүүдтэй хүнэхэ, холбоорлодохобэ зарим нэгэн айдга, бөөнэ холо тухлих гэжэ оролдодог хэн. Эгээл тингэжэ Морхойн хүн зоний дунда ябашые наа, ган-

саарданги, сэдхэлэй үбшэнгэй, нэгэл үдү хүн болошоно. Хүшөр адли хүн болохо гэжэ тэмээнэ. Энэ тэмээлын үлэһэй түлөө тэмсэл.

Нингээ «Зүрхэнэй шархыс» барханайхид шивэ удхатан-гаар харуулаа. Энэ хадаа тус театрын залуу артистуудай оюун бэлгэй, эдэхэ хүсэни эхэхэн гүйлгата болоно гэжэ гэгшэлэ.

Февралдин 12-ой үдэр ЛВРЗ-гэй ардай театр Г. Мидяничин «Шани Мша нагаса» гэгшэд зүжэгые өөһдэний Кудзурын ордон соо харуулаа. С. Остро-войн «Эб найрамдалтай эрэгш-шэн» гэгшэн зүжэгые Буряад драмын сценэ дээрэ Гэгээрлэй худалмэришэдэй байшангай драматическа бүтэгойхид харуулаа.

Зураг дээрэ Барханай ара-дай театрай артистууд Д. Бато-жобайн «Зүрхэнэй шарха» гэжэ зүжэгтэ наадажа байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

БУРУУШАЛАЙ МИТИНГНҮҮД БОЛОНО

Мүнөө оройн олохон хо-то городуудан эхэ митинг-үүд болоно байна. Эдэнэд хабаадахан совет хүнүүд Хятадай засагаарилгэй хуу-ли буса абууланууд тушаа, Советскэ Союзда эсэргүү хардалга гүрдэлгын хэлгэ-жэ байнаада эхээр зэбүүрхэ-жэ байнаада элирхэйдэн эдүүлэ. Эдэнэр Советскэ Союзай Коммунист партиин, Советскэ правительствын гададын политикы нэгэн багыттайгаар хайшаан дэм-жэжэ, Совет орондо харша аша гагхахла дари болто-ло. Пекиндэхи советскэ посольствын худалмэрилог-шэдэй аюулгүй байдал хан-гала эрилтэ Мао Цэдунгай бүтээгэ ба тэрэнэй туһамар-шадэй урда табина.

МИНСК Совет орондо харша хятад хар-хисуудай абуулагшад Фашис Гер-манидахы хүрин тахалтай нүжэр-хан үеме хануула,—гэжэ ав-томат тухээрлагнуудые бүтээ-лэгдэ заводой инженер-технолог В. А. Гамонев, слесарь-хабсар-гай М. И. Косаревский, кон-структор А. К. Крассев болон бусад тухсайлан тэмдэглэбэ.

КИШЕНЕВ Совет орондо харша, жэгшүү-ритэ муухай абуулагнуудай Хи-тадай хүтэлбэрлэгшэдэй зүгшөө хэлгэжэ байһые Моллавиин ажал-шад эхээр зэбүүрхэн буруушаа-на.

КРИВОЙ РОГ Хятадай засагаарилгид хорото муухай абуулагнуудые буруу-шаан олон түмэн зоний ми-тингүүд орон доторх эгээн эхэ горно-шаваржуглын комбина-дай бүхы цехүүд соо болобо.

ЛЕНИНГРАД Советскэ правительствын хүдүүдые эрид шүүд дэм-жилдэ. Пекиндэхи советскэ посольство тушаа хуанган ааша гүлхала дари болг лэ!—гэжэ Мичаэ заводой худалмэришад-дэй митинг дээрэ мастер П. Н. Колодцев хэлэбэ.

ТБИЛИСИ Хятадай засагаарилгид абуул-гануудын Грузин ажалшад дунда эхэ зэбүүрхэл үүсхэнэ. Бригадир Я. Саакадзе камволь-но-сэмбин комбинадэй худалмэ-ришад болон алба хаагшадэй буруушаалай митинг дээрэ нигэ-жэ хэлэбэ.

«Кисеневой университетэй соёлтой байшан соо хүн зон дүү-рэн сугларга. Профессор Ю. Е. Перлин трибуна дээрэ гараад, нигэжэ хэлэбэ: —Хоротой ба тэнэг абуула-гнуудые хэжэ байгаа Хятадай мүнөөнэй хүтэлбэрлэгшэдтэ эрид шанга хануула хэһэн Со-ветскэ правительствынгаа мэд-үүлгые бүрин дэмжэжэ бай-нааа энэ байшад бүгэдэйн үмэ-нхөө элирхэйлжэе хүсэнбэ. Со-вет арадай тэсэбэринь баһал за-ха хиаартай байха гэжэ хануул-хые хүсэнбэ,—гэбэ.

«Мао Цэдунгай бүтээгэйх-дэй зүгшөө Совет орондо хар-шаар хэдэжэ байгаа хорото муухай абуулагнууд тушаа эр-бүүрхэлээ мэдүүлжэ гэхэдэ үгэ дуталдана. Пекиндэхи советскэ посольстводо харша абуула-нуудые хэлэхэ божио тухай эрид шанга эрилтэ табинабди гэ-жэ электро-слесарьнуудай бри-гадир П. Ф. Яковец хэлэбэ.

«Хятадай хүтэлбэрлэгшэд хорото хархис политикаараа хи-тад, совет аратуудай хани бари-саа хангаана, Хятада социал-изм абуулулаха хэрэгтань совет арадай үзүүлэн аха лүү ёһо-ной асары эхэ туйлаамжые бу-руугаар харуулаха, Хятад оройн ой ажалшад үмэнэ муушала ха-далга гаргала байһандань эхээр дураа гүтанабди.

«Хятадай засагаарилгид абуул-гануудын Грузин ажалшад дунда эхэ зэбүүрхэл үүсхэнэ. Бригадир Я. Саакадзе камволь-но-сэмбин комбинадэй худалмэ-ришад болон алба хаагшадэй буруушаалай мит

НЮТАГАЙ СОВЕДУУД БА ПАРТИЙН РАЙКОМ

Соведуудай, олонинтын, байн дуранай алибаа эмхинуудыг партийн районно органиацинуудай зүгээр ямар гурмаар хайхан гэж хүтэлбэрлийг ударидаха гол шухала заабаринууд КПСС-эй Устав дотор тодорхойлогдонхой. Тэндэ илгэж бэшгэйдон байна.

«Партийн... районно органиацинуудай, мүн тэдэний хүтэлбэрлийг органдуудай гол уялганууд нэмэ байха гэбэл:

1. Партийна бүлэгүүдээр дамжуулаа, Соведуудыг, комсомол, коопераци болон нийтин бусад эмхинуудыг ударидаха, тус эмхинуудыг хүдэлмэрийд ажилшадыг улам бүри үргэнээр хабаадуулаха, социализ гүрэн түрэтэ байдалнаа өнөөдөр нинтэрээр коммунист ёшоор ударидагдаа саашада дамжан ороно шухала нүхсэл болонго олонинтын үүсхэл оролдогго болон эдбхино хүгээжээ.

Партийна органиацинууд советск, профсоюзай, кооперативна, ажилшадий нийтин бусад органиацинуудай үүргыг холондоггүй, партийна болон бусад органдуудай үүрэг уялгыг нэгтгүүлэггүй, хүдэлмэрийд үлүү параллелизм гаргадаггүй.

Аймаг доторхи нютагай Соведуудай ажал буюуныг хүтэлбэрлийг ударидахада, партийна манай райком болбол имагтал КПСС-эй Уставаар ологдонон энэ заабарине хуули болгон бөөдүүдэг байнаби. Зүүгээр Соведуудыг партийна талаар хүтэлбэрлэхэдөө ямар чэргэн захирм гурим хэрэгдэдг бэшэ, харин совет обшествен үмэнэ табигдахан зорилгонуудай ушар улхыг олонинтэ гүнээгээр ойлгуулан нобэрүүлж арга хэрэгдэдг. Тинхэдэ тэдэ зорилгонуудыг хүсэндон хүргэхэ талада Соведууд, тэдэний депутатууд болон үргэн олонинтэ ямар үүргэ дүүргэхэ байныг элээр харуулыг оролдогш шуу. Энэ хүдэлмэриг Соведуудтэ хүдэлдэг коммунистууд, мүн партийна органдууд эмхидхэн ябуулдаг гэбэл.

Урда болонгоо хуналтаар манай аймагай Советэ хуналтаар 75 депутатуудай 33-инийг КПСС-эй гашууд байхан. Тинхэдэ сомоной, сельскэ, поселково Соведуудай депутатуудаар партинь 204 гашууд хуналтаар байн. Эдөөр элдэб мэргэжэлтэй зон. Хүдэлмэригнээд, колхозингууд, багшанар, инженернууд, ударидаха тушаалтад гээд лэ энэ бурин ажалтай хүнүүд байха. Манай гол зорилго болбол депутатайгаа уялгыг эдэ коммунистуудай яаха аргагүй тэдэнаар дүүргэхын оролдогго, тэдэнай хүсыг нэгдүүлэн ударидаха хэрэг болонго бишуу. Тэдэнар Советтэ түлөөлжэ байха үедөө хуналтаар үзүүлэн хэзэ энгил найдабарине парэтэй солгойгоор харуулаха, партинь хэрэгыг бөөдүүлэхэ уялгатай ха юм.

Нютагай Соведуудай депутатаар хуналтаар коммунистууд партинь

Уставай эриатыг хүсэдөөр дүүргэжэ, нийтин хэрэг үйлдэдэ эдбхитэйгээр хам оролсожо байдаг. Энэ талаар жэшээнуудыг депутатай ажабандат дээрнээ олоор харуулаха болохоор.

Партинь райкомой гашуун Василий Васильевич Грехов Доодо-Элхин сельсоветэй депутат юм. Түүрүүшн сессид дээрэ тэр депутат-коммунист социализ хуули ёшо, нийтин гурим сахиха саг үргэлжн комиссин түүрүүлгээр хуналтаар гадна байн. Тэд коммунист нүүр Грехов тэр нийтингээ улхыг партийна даабари гэжэ гэжэ түүрүүшн үдэрөө толгойдоо бүхөөр хадгуулан, тон харуусалгатайгаар ханданан шуу. Өөрөө шобор хуудал, үшөө тинхэдэ индустриальна институтай гурбалхын курсда заочноор хурадаг, угаа сүлөө забгүй хүн байбашы, сельскэ Советэй депутатакэ комиссине хүтэлбэрлэхэ сагаа олоод лэ байдаг.

Энэ комиссин хүдэлмэрини түсэб тэрэний заседани дээрэ баталдагдда, гашуун бүхэн тус тустай тодорхой даабари абадаг. Тус комиссин дуралдхалар үгэрлэн үедэ сельсоветэй сессид дээрэ хоёр дахин шухала асуудалнууд зүгшэн хэлсэгдэнэ байна. Жэшээнь, 1965 оной май харда «Нийтин гурим, социализ хуули ёшо сахилгын байдал ба энэ хэрэгыг найжаруулаха хэмжээнүүд тухай» асуудал тэдэ тэдүүд зүгшэн хэлсэбэ. Энэ асуудалаар комиссин түүрүүлгэн В. В. Грехов элидхэнэ харда. Тинхэдэнь идонодо ионь харда «Хуулиан ябадалтай, архидалгатай тэмсэхэ хэрэгтэ олонинтын дүүргэхэ үүргэ тухай» асуудал сессин үзэмжэдэ табидаг.

Коммунист-депутатай эдбхи үүсхэл гансахан комиссин хүдэлмэриг эмхидхэн ябуулаха дээрэ харгалда бэшэ, мүн партийна органиацин хүдэлмэри дээрэ тобион элирнэ бишуу. Сохын тэмдгилдэхэ, энэманай партийна даабари ха юм даа. Хүндэ хушур хүдэлмэригтэй, дээдэ хургуулида ажилнаа табарангүй хуража байбашы, нийтин ажал ябуулагда эдбхитэйгээр хабаадаха гэжэ коммунист байдан нэрэ хүндингоо түлөө али зэргин шанга харуусалгатайгаар, өөртөө эхэ эригтэйгээр ханддаг байны бодотоор гэришлэнэ ха юм.

Соведуудай хүдэлмэрини амжалта хада тэдэниг партинь хараха шугамыг хэблбэршгүйгөөр бөөдүүлжэ шадаха дүй дүршлөөр баян, бөдлэхэ найнтай, эдбхитэй хүнүүдээр бэхжүүлгэнэ аргагүй гүндэдаха юм. Аймагай Советэй гүндэдаха комитетэй аппарата, тэрэний таһагуудта, сомоной, сельскэ, поселково Соведуудай түүрүү-

лэгшээрээр мүнөө хүдэлжэ бийхан олонхи нүхэд байн бэлдхэлтэй, Соведуудай урдах зорилгонуудыг зүбөөр ойлгодог, ажал хэрэгтэ зүбөөр харуулан хүнүүд рог дээрэ бөө харуулан хүнүүд ажал хэрэгтэ байдаг. Гансахан 1966 оло сомоной, сельскэ Соведуудай республиканска мурисонда гурбадхи нваргалай дүнгөөр сельскэ хоёр Советийн түүрү хуури эзлээтэ, Жэшээнь, Доодо-Элхин сельскэ Совет тинхэдэ хоёрдохи хуури абаха, шанда хуртбан. Дүрбэдхи нваргалай дүнгөөр Шэнэ-Вэрэний сельскэ Совет республика дотороо шогдохой хуури эзлэжэ, дамжуулгын Улаан тутта хуртбан ээргэгэй.

Нютагай Соведуудтэ хүдэлдэг кадрнуудыг зүбөөр шэлэн олохо, хураалгал табиладэ, мүн хүмүүжүүлгын хүдэлмэриг найжаруулаха, тэдэний харуусалгыг дээрхэ зорилгоор энэ асуудал зорилгатай партинь райкомой элирнээтэ шөлүн дээрэ бүшэн хэлсэлгэндэ табидахан ээрэгтэй. Тингээ нютагай Соведуудай хүдэлмэрини партийна талаар ударидаха хэрэгтэ ушардаг дутуу дулданууд элирхэлдэгдэнэ, тэдэниг саашада эсэслэн зайсуулаха, Соведуудай хүдэлмэриг улам найжаруулаха арга хараалдан байна бишуу.

Ушөө нэгэ гол шухала зүйл гэхэдэ, Соведуудтэ хүдэлдэг кадрнуудыг хурааха, тэдэний мэргэжэл шадабарине даашуулахэ, олоо аргынэ найжаруулаха хэрэг болонго. Сохын хэлсэхэдэ, тэрэ үгэрэгдэнэ пленумны урлагыг советск ашарадай хүдэлмэригшадэй хуралта тушаа үгэ хуур нэгтэшыг гаррагүй гэбэл, буруу болохогүй. Харин тэрэнээ хойшо энэ асуудалда анхарал оноо хандуулагда. Советск аппаратай хүдэлмэригшадэй хуралсал үгэрлэн хураагдаа тэдэ дахин эмхидхэгдэ. Мүнөө совет эмхи зургаануудай хүдэлмэригшадэй хургуули байгуулагдаха. Энэ хургуули хоёр нара соо нэгэ дахин хэсэлжэ үгэрлэхэ байн. Түндэ аймагай эмхи зургаануудай бүхэн тушаалтад хураха юм.

Нютагай Соведуудай хүдэлмэригдэ али болохоор туһалха гэжэ шухала хэрэг. Онохойн поселково Советэй хүдэлмэриг найжаруулаха зорилгоор «Поселково Советэй саг үргэлжн комиссин найдаг, гүйсэдкомой хүдэлмэриг найжаруулаха талада депутат-коммунистууд ямар үүргэтэйб» гэжэн асуудал партинь райкомой бюро өөрингөө заседани дээрэ хаража үзэбэн байна. Энэ асуудал бэлдэхэ, бюро дээрэ зүбшэн хэлсэхэ үедэ поселково Советэй, тэрэний депутатуудай ажал ябуулгын найт талань тэмдгилдэгдэ нэн. Тинхэдэ

хамта зарим коммунист-депутатуудай хүдэлмэригдэн дутагдалнууд элирэн гаранан байна.

Нютагай Соведуудтэ эмхидхэгдэн партийна бүлэгүүд болбол тэндэ партийна хүтэлбэри бөөдүүлэхэ эмхидхэхы гол үүргэнүүд болодог юм. Тэдэний зорилгонь гэхэдэ, партийнабэшэ хунуудай дунда партинь политикын ябуулаха, партинь, гүрэнэй журам бэхжүүлэхэ, албан хоёрго ябадалтай тэмсэхэ хэрэг болонго. Тэршэлэн тэдэнар партийна, советскэ директивнуудай дүүргэлтыг шалгахэ, коммунист-депутатууд болон гүйсэдкомой коммунист-гашуудай хүдэлмэрини хойнохоо хиналта табиха, олонинтэтай холбоо барисагаа бэхжүүлэхэ, ажал дээрэ, ажаһуудалдаа түүрү жэшэ харуулаха уялгатай бишуу. Гэбэшэ эдэ аригтэ нүүдлыг партийна олохон үлгүүд үшөөр хулаар дүүргэнэ гэжэ тэмдгилдэхэ хэрэгтэй. Энэ талаар нилдэ эхэ хүдэлмэри бүтээхэ шухала гэбэл.

Нютагай Соведуудай хүдэлмэриг улам найжаруулаха хэрэгтэ промышленна предприятинуудай, колхоз, совхозуудай партийна органиацинууд эхэ туһаламжа хүргэхэ уялгатай. Тэдэний олонинтэ өөндөгнөө коллективнээ хунагадхан депутатудаа нийтингээ уялгыг дүүргэхэдэнь, хунагадхалаа хооо холбоо барисаатай байха талаар туһалдаг, хамхалсадаг байна. Тэдэний хэбэн ханамжа, дуралдхал, эригтэ хэрэгшэмжэдэ анхаралаа хандуулдаг, тэдэниг дүүргэлтэ болгохо хэмжээ абажа байдаг, хунагадхалнаа урда тоосоогоо хэздэн туһалдаг. Зарим ушарта коммунист-депутат өөрингөө ажал ябуулаха тухай партийна органиацингаа коммунистуудай үмэнэ тоосоодог арга дүршэл мүнөө хэрэглэдэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай октябрийн, ноябрийн (1964 он) Пленумудай шийдхэлбэринуудай абаһаннаа хойшо ажадын, культурунай байгуулаха зорилгонуудыг шийдхэлдэгдэ нютагай Соведуудай хамаралдаг үүргэ улам урган хүргэжэ. Аймагай Советэй гүйсэдхэхэ комитетэй заседани дээрэ ажадын байгуулаха, илангала арадай ажагыг саашада хүргөөжэ асуудалнууд үбшэдгэжэ байдаг болонхой. Жэшээнь, 1966 оной феврал харда аймагай Советэй сессид дээрэ «Аймагай ажадын урлагыг сабшалан, бэлмэригшадэй урлагыг дээрхэ хэмжээнүүд тухай» асуудал хэлсэгдэ нэн.

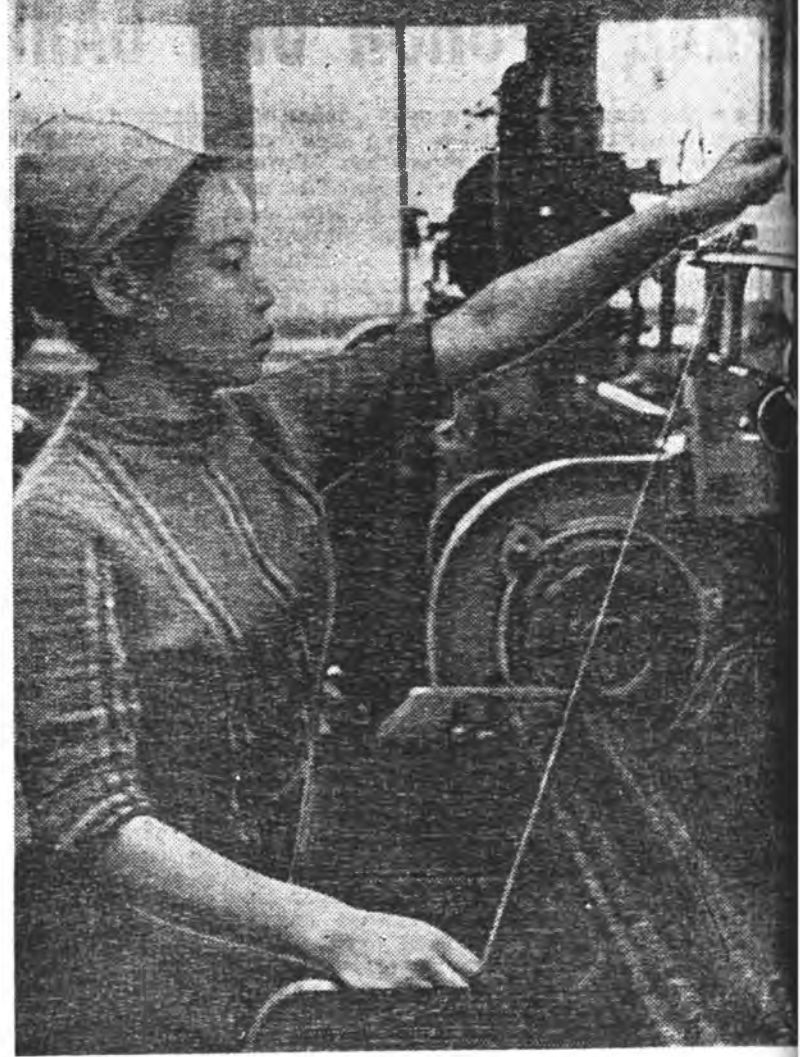
Культурно-ажаһуудалай барилгандуудыг найн дуранай, нийтэ олоной эдбхөөр эрихэхэ тухай аригт аймагай Советэй сессид дээрэ

зүбшэн хэлсэгдэ. Тэрэ сессин шийдхэлбэрин ёшоор Агууехэ Октябрийн социализ революцинь 50 жэлэй ой болотор хоёр клуб, эхин ба найман жэлэй 4 хургуули, 7 бани, 8 стадион, спортивна 14 тамай, ажаһуудалай 12 комната болон бусад олон барилганууд бөөдөөгдөжэ, ашаглагдаа оруулагдаха юм.

Соведуудай хүдэлмэригдэ шэнэ онол арга, дүй дүршэл хооо нэбтэрүүлэгдэжэ байдаг. Тэдэний нэгэн гэхэдэ, аймсоветэй гүйсэдком хая сессид дээрэ тоосоогоо хэбэн байна. Тинхэдэ энэ урид бэшгэдэн элидхэл хэнышэ уншаагүй юм. Гүйсэдкомой хэжэ элидхэл сессин болохооо хэдэн хоног урид депутатууд танилсахынэ эльгэжэн байгаа. Энэ ушар депутатуудыг элидхэлтэй хайса танилсуулаха, юу тухай сессид дээрэ хэлэхээ шэбшэжэ үзэхэ болот тэдэндэ түрүүлжэ. Тингээдэ «элидхэлгүй» сессид тон нондөр, эдбхи үүсхэлэй оршон байдалда үнгэрөө бэлэй. Сессид дээрэ аяр 15 хүн үгэ хэлэ, тэдэний 4 депутат урдань хулаан дээрэ огто үгэ хуур дуугаржа үзөөгүй нүхэд нэн. Ингэжэ үгэрлэн сессин үрэ дуншыг ойлгой байшоо. Дутуу дунданууд олон элирхэйлэгдэ.

Манай аймагай ажалшад Совет засагай 50 жэлэй ойе, РСФСР-эй, Бурядай АССР-эй Верховно Соведуудай, мүн нютагай Соведуудай хуналтыг амжалта түгээсөөр уртаа зорилгоор дээшлүүлэгдэн социализ уялгануудыг абанхай. Эдэ уялгануудай дүүргэлтэ хада партинь райкомой, аймагай Советэй гүйсэдхэхэ комитетэй, аймагай бүхэ партийна, ажадын, советскэ органдуудай эслүүлжэ, эмхидхэн хүтэлбэрлэхэ мэргэжэл шадабаринаа дудлдаха байна.

В. ВОЗЖАЕВ,
КПСС-эй Загарай райкомой нэгдэхэ секретарь.

Улаан-Удын сэмбиг фабрикын хүдэлмэригдэ болон хаагшад дунда Агууехэ Октябрийн 50 жэлэй ой хүдэлмэриг социализ мурисон үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Энэ фабрикын сессид Нелли Савинова эдэ удрнуудтэ даабариа хооо үгэ лэн, 115 процент хүртээр дүүргэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. САВИНОВА, А. МАНТАЕВАЙ фон.

Октябрийн революцинь ханинда НЯЙХАН СЭДЬХЭЛТЭ НЕКСЕ

Хэсүү бэрхэ 20-ёд онуудта Совет республиканай граждэ даяниг илалта гүндэдгээр дүүргэжэ, өөрыгөө газар нютагана харин интерветнуудыг намнаан бээрээ, хандаралда оронхо экономикнөө хэрэгэн бодхожо эхилэн байгаа. Тинхэ сагта манай оройн үнэн сэхэ ханинар өөндөгнөө арга шадлаар Совет засагта туһалха гэжэ оролдоно. Тэдэний дунда Даниин уран зохёолшо Мартин Андерсен-Нексе байлсан юм. Тэрэ хада Октябрийн революци гэжэ дэлхэйн бум-бэрэг дээрэ эгзэн эхлэн түүхэтэ ушарал болобо гэжэ тэмдгилдэ, Совет засагыг түүрүүшнэ үдэрнөө хойшо халуунаар найшаан амаршадла.

Няйхан «Ланд оф фольк» гэжэ Даниин газетэ үлэсхэлэндэ нэрбэгдэнэ Самарин үхибүүдтэ Мартин Андерсен-Нексын үзүүлэн туһаламжа тухай хөөрлөн статья туһагалахан байна. Хэблэхэ номин гэжэ агентство (АПН) тэрэ статья нэгэ бишыха хорожо оршуулаад, уншагдай хонирхолдо дуралдан.

1922 оной августын 22-т Нексе эхлэн түбэ бэрхэшэлнүүдэ дэбжа, Совет Росси руу ошодо морибо. Түүрүүлэн Норвегий ошод, тэндэжэ Баренцова далайгаар Мурманскта хүрэн бээрээ арай гэжэ октябрийн 14-дэ Москва ёран байгаа. «Улэсхэлэн Россия туһалха, Улэсхоорондын хүдэлмэригшадэй комитетэй» Бюроло хандахалыг, Самарада нэгдэнэн хүүгэдэй баймангуудай нэгэннин тэрэний нэрээр нэрлэгдэ гэжэ Нексе дуулахан юм ха.

Мүн тинхэдэ ламта баруун гүрэнэй пролетариатта элгээжэ гэжэ зорюулагдан бэшэ Нексе «өөрынгөө» үхибүүднээ абаһан байна. Тэрэ бэшэ соо ингэжэ хэлдэгэ:

Хүндэтэ нүхэд! Маанадыг мартагуй байһанайн түлөө хүүгэдэй байһанайн үмэннөө үнэн зүрхэнэй амар манды болон баясхалан хүргэнбхи. Найн заа, хубецаа хунар болон бэлэг эльгэжэ, бидэндэ ехэ туһа хүргэбэт. Хүндэтэ нүхэд, маанадаа бу мартагуй, таанарыг хэзээшэ мартагуйбхи. Таамагтай уулахаал байхалга гэжэ найдабид. Амаршалгана Андерсен-Нексын нэрэмжэтэ хүүгэдэй байһанай байһан үхибүүд.

Өөрын нэрэ нэрүүдлэн хүүгэдэй байһанай ошожо үхибүүдтэ нюураараа уулахан тулада Нексе Самара ошохоор шийдэбэ. Тэрэ үедэ Москваһаа Самара хүрэхэ гэжэ аюулашынэ, мүн үнэн удаан ябагдахынэ байгаа. Эзэннээ гадна, Нексе орол хэлэ мэдэхгүй байһан юм. Тингээл оршуулагынэ оложо шалаагүй.

Самара гороной Совет Мартин Андерсен-Нексын өөрынгөө хүндэтэ гашуун боложо хунага. Тингээл тэрэндэ 203-тахи номерой үнэмшлэг үгтөө юм.

Самарада гурбан хоног соо байһанайгаа хүүгэдэ, Нексе Москва бусажа эрээ. «Самарада байгаа хүүгэдэй байһанайн үхибүүдтэ 50 наар саби хуулида абахын тулада 1922 оной декаб-

рийн 8-да, 113.600 тухурин шад совет мунгэ үгэһэн байгаа. Тинхэдэ совет газетануудта туһалгадхан статьянуудайгаа түм абаха буюу гонорара оруулах байха юм. 1923 оной феврал харин соо тэрэ үхибүүдтэ үгтэн байһан түүлөө баясхалан хүрэн найн башг аугагай байһанай директорнээ абаа нэн.

Эрээдүйн сагта Советскэ Россия хулаадагдана номууднаа орол мунгэнэй арбан процентине Самарадахи хүүгэдэй байһанай аягыг гэжэ байха тухай «Красная новь» гэжэ хэлбэлтэй Нексе хэлээ байлсан юм.

1923 оной февралын 21-н Андерсен-Нексе Самараһаа баша абаа нэн. Хүндэ хүнэр байлалтай болол байһан дээрнээ саашаа хүүгэдэй байһанайг тогтожо байһан тулаа шухала хэрэгтэй мүн гэжэ Нексе оложо үгэхэ ааб гэжэ найлдан тухайгаа энэ бэшэ соо хэлэн байба.

Апрель нара соо уран зотөөр шэ тэдэндэ 200 доллар эльгээлэ. Тэрэн ехэ мунган бэшэ байһан ааб даа. Тээ Нексе башууһын хахасажа, революцинь талш ороод байхалаа, түрэнэн орон нэ тастаа орохо гэргүй, эдиха зотгүй абаха ушартай болол байн. Улангуй Баден-Баденһаа энэ найхан сэдхэлтэй хун Самара бэцэг эльгээбэ: «Минин хүндэ үхибүүд! Намай баясуулан бу шэг эльгээһангитэй түлөө үнэн зүрхэнөө баяр хүргэнб. Данин байга абаа мартагуй байн найн даа. Бидэнр таанарыг мр лэ мартагуйбхи... Бултайтай таалаад, амар манды хүргэжэ байн байхынгай хүсөөб.

Танай аба Нексе.
Зүүгээр тэрэ хүүгэдэй байһанай да байха хүүмүүжүүлгэнэн оло хон хүнүүд Мартин Андерсен Нексе гэжэ «өөндөгнөө аба тухай» үнэн удаан мартагуй байха. Жэшээнь, 1958 ондо «Волжская коммуна» гэжэ газетэд тэдэн энэн тухай башбэн байн.

Нексе аман найһанайгаа хүү шын дээр хүртээр тэдэн түм мүн лэ ханамжа, дурдажа абаа нэн. **Берге ХОУМАНН,** (АПН).

АШАГТАЙ БАЛВАРИ

«Аймаг дотор хонин ажал саашада хүгөөжэ хэмжээнүүд тухай» гэжэн асуудалаар КПСС-эй райкомой пленум болобо. Энэ асуудалаар партинь Сэлэнгын райкомой секретарь нүүр В. В. Барбаров элидхэл хэбэн байна.

Хонин ажал хада аймагай ажадын эгзэн олзотой балбари болонго. Элихэ колхоз, совхозуудай оруулдаг ашар олын 56—60 процентийг тус халбаринаа абадаг байха юм. Жэшээлхэдэ, энэхид хүүдэй хоёр жэл соо энэинээ 1,266 мянган тухаригай олзо орууһэн байна.

Илангала Карл Марксин нэрэмжэтэ колхоз хонин ажалдараа аймаг соогоо хүгжэн ажадынчуудтай нэгэн. Тэндэ эрхин түүрү хонинд олон. Бүтэд Ванзарактаева, Бүтэд Батуева, Бүтэд Бугатова гэжэд идонодо 100 хонин бурһөө 90 хурба абаһан байха. Тинхэдэ «Эрээ» колхозой хонин Гуро Долгуров 100-һаа 190-е абаһан амжалтаттай.

Тус асуудал зүбшэн хэлсэгдэ олон хун хабалдасаа.

Сэлэнгын хонин ажал хүгөөжэ табин жэлэйгээ даабарине 1968 ондо дүүргэхэ, тэрэннээ абаха ашар шаш уялгыг горитойгоор дээшлүүлэхэ гэжэ шийдэ.

Г. САБЖАЕВ.

БУНГАГШАДТА

Улаан-Удэ хотын хунгуулин 11-дахин участогтай агитунит соо «Знани» бүлгэмэй гашуун Сергей Алексанрович Севухин хунгагшадтай урда улэсхоорондын мүнөөнэй байдалаар хонирхолтой лекци уншаба.

Хитадай хүтэлбэрлэгшэдэй манай орондо эсэргүүтээр муухай ябуулануудыг хэжэ байһынэ лекци шанигшад мэлэжэ аба.

Дуралдхана хунгуулин участогтай агитаторнуудаар томилогдонго горотой «Союзпечатини» талбайг хүдэлмэригшад нүхэд Меникова, Иманова, Пехасов гэшүүд хунагадхалгаа дунда ойлгууламжын хүдэлмэриг эмхитэй найнаар ябуулаха.

Н. ХАЗАГАЕВ.

Ровенскын хизаар ороноо шийжэлжэ музей соо «Юза» гэжэ хуушанай телеграфна аппарат табидагдэн. Энэ хадаа Агууехэ Октябрийн социализ революцинь болонго тухай мэдээлэл Полеттэ эгзэн түүрүн дамжуулан байгаа. Сэдхэл хүдэлмэриг энэ ушар байдалыг нүүдөөрөө харанан хуули мүнөө амиды мэндэ абажа байдаг. Тэдэний нэгэн Алексей Васильевич, Мария Федоровна Чалюк гэжэ үбэ намган хоёр тэрэ телеграф дээрэ хүдэлжэн байгаа. Зураг дээрэ: «Юза» аппаратай дэргэдэ тэндэ хурагшадтай дунда хоёр хүтэлжэй байхынэ харанат. ТАСС-ай фотохронико.

КРАЗ... Шагай булшандаа лаб лэ шанидагтай хаб гэжэ ханадаг заримшууд тэрэний үрөөн мөөрнышынэ үргэжэ хүсэл даахагүй даа. Арбан тоннын хүсэтэй абага манган эдэ машинанууд Гусиноерск хотын үргэн үйлдэ гудамжануудаар үдэр, бүнгүйг гэржэ үргэжэ хуцаажэ, дунги-нөдлэжэ байдаг.

— Григорий! Үрөөн «нюдэтай машинала үтэр харгыһаа зайлуул!» — гээд, шог зугааша үбгэжөөл хажуудахи залуу нүүрөө хорхойтохоор хадхад абана. — Ха, ха-э, сайн байнао, старина! Наяшаг курортнөө эрэнэн хуангийн манлааха бөөншынэ шийгшар лэ байгаа ёһотой. Зай, Василий Андреевич, Хара дайлынга болон найханые хөөршынэ үнийгэй уулзаагүй. — гээд хуушанай танил ушарнаар хураад халабагүй.

— Иониншынэ сүүмхэр дүүрэн. Тээд мүнөө сүлөөмин огто үгы холком... — гэжэ нүүдөөн хэлээд, газда нэман сасуу, үлөөнэй мунган наарал толон соогуур харгалдаха болон холосонобо.

Энэманай Гусиноерск хотодохи автобазын үлөөнэй дэргэдэ үлөөнэй долоон сагта болонго хөөрлөдгэй.

Нимэрхүү ёһоной шог зугаата уулзалганууд үлөө бүхэнэ гэржэ анэ болбол байга юм даа... Ямар гайхал байба гэшөө!

Эндэхи гурбан зуугаад хүдэлмэригшэдэй хониншынэ хадаа минуута-һаа байха секундэ бүхэниг нарийжа ажалдаа юм байна. Найн лэ гэжэ ааб даа — коммунизм түлөө болото тэмсэл энэл харатана ха юм! — Тулиншынэ цехтэ ороод гу, али дам саашаа инструментальна, электромеханическа, аккумуляторна болоод, мүн бусалшынэ шэжэм ойнһото цехүүдээрнэ

баян уурхайн олзо хэшг тээшэ шуумайлдаг.

— Декабрь нарын дүнгөөр энэ бригада коллектив соогоо хоёрдохи хуури эзлэжэ, дамжуулгын Улаан гурмыг аун түүрэн мунган шанигайгаар дайлан абаа. Эзэнэрэй үйлдэбэр дээрэ угаа эхэ үргэлжэ байһынэ энэ тэмдгилжэ шужаа. Тусхайлан хэлээд, зуугаад кразууд үдэр соо 1600 тонно гэхэ

гү, али 26 вагон нүүрнэ зөөнэ бишуу. Хэрбээ нэгшынэ кразай саг соогоо занбарилдаггүй хаяа, гурэнэй түсэб-лаабарин таһалдала орохохоо гадна, предприятиешынэ бага бэшэ гаратахал ха юм.

Энэ репортажманай эхин хэблэбаша татаһан эрхм шэлэг жолоошод — Василий Андреевич Леготин. Григорий Габдулбарович Мифтахов тухай хэзэн үгэ хэлэжэ мээр байна. Гушан урган жэлэй турша соо «галта хүлүүдэй» жолоошн найдамгай баржа бобах зуураа, нүүр Леготин мүнөөшынэ валуушуудаа ороод үгээггүй.

Коллектив соогоо коммунист ажалтай түүрүүшн ударики, мүн «Социализ мурисонэй отличник» гэжэн тэмдэгтэ хүртэһэн энэ үбгэ-

жөөл баазын бусад хүдэлмэригшэдтэ эрхм жэшэ харуулажа ябаһаар.

«Ажалтай алдар габалгай түлөө» медаллар налшг шанигадхан, нарын нягта жолоошон Григорий Мифтахов тухай юу хэлэжэгүй? Хэзэ, ямаршын сагта шадлаа хаа тэрэ хүн нүхэтөө туһалхынэ оролдожо, эрмэлзэжэ ябадаг...

ЛЯНАРИН мунгэтээ эдэ үдэр-

шон наадан һагад хэлэхэ зуураа, ябуудтаа тэрэндэ хамхалсаад орхин.

«Хойно хойнохоо ээлжээгэ хүлээһэн мэтэ жэрлэлэн кразууд, хүндэ хүндөөр уухилдан, ажаллаа яранал. Улаадахи колхозын түүрү зэргэдэ нүүр Шаловаловай хүтэлбэрлэгшэ Улаан тутта бригадыг харалбхи.

Тэдэнэр табан жэлэй түүрүүшн

РЕПОРТАЖ

цүүдтэ автогаражай газар манач хуна урда уназар турьаладан хэзэн араад кразууд хүндэ хүнээр уухилданал. Диспетчер М. М. Васецка жолоошон бүхэнэ үдэрнэй даабари то

ЭНЭРХЫ СЭДЬХЭЛТЭЙ ЭХЭНЭР

Удэрэй ХЭШЭЭЛЭЙ үнн хала үнэгэрбэнь, үхбүүдэй хонгёо абган хургуулин коридор соогуур огто замханагүй. Тээнэеэ бутла элдөө наада зугаа дэлгэж ахуйнэгүй, харин бөө бөө шоглон, минд хоолон шуураа дэлгэж сагаа барааа хад. Тийнээршье байтарш, тэдний дунда нөөл зомхдон хунгаан ибадтай нэгэ эхэнэр бин болжо, үхбүүдэнь тэрэ дорно номгорёо даа.

— Бутла сугларёо гүт?— гэд үнөөхи эхэнэрэйний бурахатай сасуу, «булта бутла» гэйн харуу энэ тэндэйгээ дуулална.

— Нийн даа,— гэжэ тэрэ хунгаар уггээ залгана.— Тийнээл мунөөдэрлөө бөө эвэлжэ, нөрөө мунсөөнүүдтэ бэлдэжэ захалхаби. Ингэжэ коовор шуудлажа сагаа минд бараа «ногуйн» Минн түрүүшын эрилтэ— журам, үнөө дахин журам. Энээнгүйгөөр юушье бага зэргэшье алхам хэжэ шадагдахагүй. Шанга бэлдхэт хэрэгтэй, гансаа үсэг нэвэрүү зоримгой хунууд ханаахалдаа хурдаг, харайханаа абалга гэжээ.

Эдэ үгсүүдэнь үхбүүд эхэл алхаралтайгаар шагнаа, хонгёо, абга нэмээгүй. Адагалаада, угаа нониньшье минги. Зариманьшье шааа алтана, тийнээршье хөрмөжлэйнүүд, юушье туйлаха байхалдаа найлхан хээрэй.

— Битэ ганса нөрөөдөө бөө бэлдэж хэснэлүүдэ үнэгэржэ өнөгүүдн. Али болохо дүрмн заабари болоой, өнө зашналүүдэ үгээхэ, шуудлаха зэрэгтэйби... Тийнээгүй наа, амжалта туйлаха шадагдахагүй. Зай, эдэ бүгдэ тухайгаа тухай хөөрөлдөхөдн. Мунөө нигээд түрүүшынгээ хэснэл эхлээдн...

— Эрээ марилан майкатай үнбүүд үндэр набгараараа жэрэгдэлхэй, өдө уруугаа нэгэ дор дохилоно. Тэднэй хажууда набгарахан аад, шүрбөөнэйг шанга бөөтэй эхэнэр «нэгэ-хөөр, нэгэ-хөөр» гэжэ байгаад захирна. Байд гэжэ лэ хан нэгнэй хажууда дуталжэ, аалиханаар хөөрөн байжа заана, харуулна. Одоол тинхэ үеднш, тэ-

рэнэй энэрхи сэдьхэлтэй байханын бүришье элхэн. Тоб гэжэ үгсүүдэнь нэгэнхэнэ нонор дуулдана, солон хунгаан бөөншье нондэ эмээхэй үзэгдэнэ. Энэний үнөөдөө энэрхи найхан сэдьхэлтэй багша нүхэр Никифорова гэжээ. Надежда Васильевна Улаан-Удэн 65-дахн хургуудтаа худалдаа эхлээд 20 жил болохоно. «Иршүүдэй дунда эгэл хүндэтэй болоно мэрэгжэлтэ. Тэрэ асар 1947 ондоо хойно Иваново гөрөлтэй физкультура ба спортын техникум дүүргэжэ эрмэсээрэ энэ ажаллаха байла. Энэ үедэ Надежда Васильевнагийн ханан ажал, бүтээнэй юман ялалда даа. Тэрэнэй худамарын үдэр—олонхи үдэртөө стадион ба спортын залуунууд соогуур үнэгэрдэг. Физкультурын багша байхан тула сүлөөтэй сагтаа үхбүүдтэйгээ хамта саанаар гү, али конкигаар нааджа, үгшье наа баскетбол болон волейболор мунсөө нөрөөнүүдэ үнэгэртэжэ аншилтай.

— Үхбүүдтэй саг үргэлжэ элдөө уулзалганууды үнэгэржэ байгаагүйдэ нөрөө мунсөөнүүдтэ хабаадуулах бэрхэлтэй,— гэжэ нүхэр Никифорова хөөрөөд.— Энэний найн байхан хаяа заабари халуун абаха хэрэгтэй, туйлаха бишүү.

— Энэнь тоно зүй, Надежда Васильевна үнэн зүрхнөө хуусажэ элдөө нөрөөнүүдта шадаад наа олон хүнине хабаадуулахы өрөлдөг, хабаадуулагшье. Түдэжэ төрөд соогоо үнэгэрэгдэн мунсөөнүүдтэ, илангааа хабарнартаа, 300—400 үхбүүдэй хабаадалгатайгаар асар 100 шахуу команда табидар байха юм. Тийнээжэ нэгэншье бэлэ эдэ үдэргэлтүүдта илжа, дамжуулгын кубок болон элдөө диплом, грамотануудар оло дахин шагналдана. Мэнь наа үбэлэй үедэ түмэр замналтай хургуулинуудай дунда болохоно мунсөөнүүдтэ тэрэнэй даадаг үхбүүд—баскетболитнартай команда хабаадажа, найн дүнгүүдэ туйлаа.

Надежда Васильевна туйлаха-

наараа ханаагаа огто амардаггүй элтай. Тиймэ халда шадалаар хадиньшье заахан хубүүд, басагатай эдэхин үгсэхэ, хуусал зорилгыг хүсэлдүүжэ, тэднине нөрөөдөө баганууд гэжэ тоолодоггүй. Нөрөө мунсөөнүүдтэ хабаадуулаха шададаг гуригтай. Тийнээжэ үхбүүд—спортеменууды элдэ бэрхэлтэ дабаха, зоримгой байха, бөө бөөлөө ханаагаа зохих, энэрхи сэдьхэлтэй байхаар хүмүүжүүлхы өрөлдөг.

15—16 набатай үхбүүд ямар нэгэн ажал хэрэгтэ шулан ооохы хүсэлтэ. Энэл үеднш — хубүүд, тэднэртэ дуратай хэрэгнөөн олохо үгэхэ тон шуудлаа,— гэжэ дуршлалтай багшанарай нэгэн нүхэр Никифорова зугаална.— Юуб гэжэ, дождоо ямар нэгэн мэрэгжэл олохоын тула хургажэ бишүү...

Энээл нимэ өнө гурим баримталжа, хэдэ олон хүнине эрлэм ээлжтэ, дуратай мэрэгжэлдэнэ хурга гэжээ? Олон даа. Тэрэнэй түрүүшын хургаидад тооло Улаан-Удэ гөрөлтэй 40-дахн хургуулин багша А. А. Нонов, Дорж Банзаровай нэрэмжлэжэ багшанарай институдай физкультурын факультетэй багша О. П. Прокопьев, респуубликын баскетболитнуудай комитетын гашуун Л. Антревна, СССР-эй спортын мастер Юрий Корельников болон бусад мэдэжэ спорт-менууды дурмаар. Эдэнэр бутладаа Надежда Васильевнае ажабайдалтайнай харты заанаар хун гэжэ тоолодог, халуун зүрхнөө хүндэдэг юм.

— Битэ багшанар, хүмүүжүүлдэгшэ, үхбүүдтэй хургуудта хурга байханаа ажабайдалтай дүй дүриэл олохоын хүсэлтэ, өрөлдөжэ байдагдн,— гэжэ нүхэр Никифорова хөөрөөд.— Энэний найн байхан хаяа заабари халуун абаха хэрэгтэй, туйлаха бишүү.

— Нээрээшье 65-дахн дунда хургуулин багшанар, тэрэ тооло Надежда Васильевна энэ өнө гурим баримталжа, ажал дээрэ найн дүнгүүдэ туйлажа. Тус хургуулин хургаидад бүхэн—эха, багагүй бутлаа спортто дуратай болохой. Тэднэр үзэбэн харахан юмээрэ ханаагаа амардаггүй гуригтай. Ямаршье эрхэ байдалда бөө даагаад энэ бүрийн зүйлээр мунсөөнүүдтэ хабаадалга болонхоно үрматэй. Ажалта дурлаха, оортоо, бусадта эрилтэ хэртэйгээр халдаха, үнэн гэжэ сэдьхэлтэй байха—нимэ найн найхан өнө зашналгы дамжуулгын түлөө өрөлдөжэ дэбан багшанарай нэгэн Надежда Васильевнагай габыла эха. Одоо энэ нүхэрнэй үнөөдөө үнэн сэдьхэлтэй өрөлдөжэ худалда, ургашаа ханаатай хун юм.

...Эхэл олон хун зон сугларалхай. Үндэр набатай үбэлт, хунгааншье, элэр хубүүд, багагалышье бин. Улаан-Удэрт нэмэрэгтэй өлөлтэй саана хэлэн хун юуна. Эгээт дундахин набгаражэ бөөтэй, дүршөөд наванай. Булганай урдааа энэбөөнхэн хараа. Хурин шарайтар үнэшиншье гэгээржэ эхэл зохиотор наманганхай. Үе үе болон эдэ болдог, оройн асуудалуудта тейнхоноор харюулана. Хөөр хөөрөөншье өөрөөшье асуудал табижа харюу хэлэнэ. Энэ хунуулан хун бүхэн алхаралтайгаар шагналжа сэдьхэлжэ ханаа. Энэ өлөнтэй алхарал татаанамай Надежда Васильевна Никифорова гэжээ. Тэрэ мунөөдэр дуралхай болон залуушүүд, спортто дуратайнуудтай ээлжлэжэ хөөрөөдөө үнэгэржэ байна ха юм. Нимэд хун даа, сүдөө зайбарыншье өлөд лэ өлөнтэй дунда ойгуудамын худалдари юбуужа байдаг шүү.

И. ОЧОРОН.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: И. В. Никифорова (дунда) хургуулингаа элэр баскетболитнартай ээлжлэжэ хэснэлжэ үнэгэржэ байна. Н. ЕФИМОВЭЭП фото.

АРАДАЙ БЭЛИГТЭЙШҮҮЛ

Совет засагай 50 жэлэй өйдэ зорюулагдалан Бэншүүр аймагай уран найханай бүтэжүүдэй харгал үнэгэрдэбэ. Тэрэндэ аймагай колхоз, совхозуудай нотагай предриятинуудай олохон колхознууд хабаадалсаа.

Арадай бэлитэйшүүдэй дундаа илангаа «Рассвет» колхознэй шэмээшүүдэй хоор харгалшад найшаалда хүртөө.

Аймагай хургуулинуудай уран найханай бүтэжүүдэй дундаа Бага-Куналейн дунда хургуулин хургалтай туйсэлхэн хатаа наадан юурын үндэр сагалтад хүртэжэ, тэднэр аккордеон болон Муцлалтай грамотануудар шагналдаа.

ГАЗАР ХҮДЭЛӨӨ

Кабанскын сейсмическэ станцие даагша П. П. Фоминан мэдээснэй ёһоор, февралын 11-дэ нотагай сагаар 17 час 27 минутта 6 балл хүсэтэйгөөр Кабанск, Каменск, Посольск тохонуудта, Бабушкин город болон тэрэ тойроной нотагүүдта газар хүдэлбэ. Газарнай хүдэлэлгын эпицентр Кабанскнаа баруун урдуур Хамар дабаанай райондо байхан.

Улаан-Удэдэ 5 балл хүсэтэйгөөр газар хүдэлбэ.

ПРАВДА БҮРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:
Нэгэдэхн хууданада: «Буриад оройной ойн байрай угтамжа» гэйн түрүү бэшгэ; «Бали ургасын нүхээс» гэйн репортаж; нотагай Советуудай депутадүүдта кандидатудыне дөбжүүлгэ тухай; республика дотор хурга абалгын ябаса тухай мэдээн.

Хөөрдөхн хууданада: Худэрин совхозной дүй дүршлөө; Б. Островскийн корреспонденци.

Гурбадахн хууданада: Арадай театруудай харалганаа; М. Колмаковскай «хунгаидад захидаар» гэйн статья.

Дүрбэдэхн хууданада: Хятадта боложо байхан шарнууд тухай ТАСС-ай мэдээлэл; улсхоорондын байдал тухай шэнжлэл; хилийн саанаага ТАСС-ай мэдээсэлүүд.

Хөөрдөхн хууданада: Худэрин совхозной дүй дүршлөө; Б. Островскийн корреспонденци.

Гурбадахн хууданада: Арадай театруудай харалганаа; М. Колмаковскай «хунгаидад захидаар» гэйн статья.

ТЕЛЕГРАФ
ХИЛЫН
ГАНАГАА
РАДИО

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй асуудалууд БУДАНЕНТ. (ТАСС). Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Советэй секретариатай заседани Энэ болдо байхай. ВСМ-эй Президиунэй заседани февралын 11-дэ багаар Прагада болохо юм. Энэ заседанила бэлдхэл хэжэ тухай асуудал зүйнхэ зүйдэ оролоно.

Үнэгэрн үе соо ВСМ-эй хэбэн ажал юбуулгы, эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй улсхоорондын бусад организациудтай харилцаа холбоо байгуулгын дүнгүүдэ, онгоошье асуудалууды Буданентдэн заседанила хабаадагшад зүйнхэ хэлсэхэ юм.

Вьетнам арадай тэмсэлдэ тааламжын кампани шагналха гэжэ заседанин зүйнхэ хэлсэхэ гол тэмэнь болоно.

Гүрэнэй мэдэлдэ абтана ДАР-ЭС-САЛАН. (ТАСС). Элээ хоолой промышленности найман томо предприятие Танзанин правительство февралын 10-та гүрэнэй мэдэлдэ абла.

Үнэгэрншье недели Танзанила оройной тон томо банкүүд гүрэнэй мэдэлдэ абтан байгаа.

Бүлэг лейбористнуудай резолюци
ЛОНДОН. (ТАСС). Лейборист партиа парламентын зургаан гэшүүн общиналуудай палатын үзэмжлэ өөрынгө резолюцие февралын 10-та габтан байна. Хани барисан, амгалан ёлохой харилсаа холбоон, бөө бөөдэ болдохоолой тухай Советскэ Союзондо договор баталха тухай СССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгиний дуралхай тэмэнь резолюци соогоо дэмжэн байна.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Литын ёһоор тодорхойлогдолог шэнэ жэлдэр дашарамдуулагдан. Вьетнамда сохосогодон элээрлэлыг үргэлжээдүүшье, мун ДРВ-е Америкын бөмбөдөлгыг үе дугуйгөөр болдуулахы ООН-ой Генеральна секретарь У Тан захалга урдаа. Жларыншье болдоггүй саг соо хойнолуушье У Тан дуралхаха байна. ООН-ой Генеральна секретарь Вьетнам тухаша өөрынгө дуралхан гурбан пункты налуулаа, тэднине бөөдүүлгын ДРВ-е бөмбөдөлгы болдуулганаа эхилээд

ИНДИН НОТО
ДЕЛИ. (ТАСС). КНР-эй нот харуу болгон, Хятадай Демократическэ Союзондоо алыгээдлэнэ И дин правительствын ното и томилоого. Пресс Траст оф Ин гэжэ агентствын мэдээснэй ёһоор, Индин газарай зарим бида хамаатайби гэбэн эрлэ Хятадай правительство ното и томо дахал мэдүүлэ.

«Засагай түлөө элитэ тэмэнаа, мунөө Гиталла болжо ван гуримгуй ябалд болон хунгалын ашанууднаа хитал дай, бүхэ дэлхэйн зоной ахилы наамааруулан тулалдаа юбуулга хэлснэ» гэжэ Индин ното соо тэмэглэгдэнэ.

Саашада ното соо нигээд лэглэхэй, Хитал Индизэ сэрлэ балалта хэчин тулалда Чуби нугала (Сикким Бутан хоёртой тронхохи хилэ дээр) сэрэгтн олоор суглуулана.

Урда тэмэнь буруушагшай байгашье наань, Индин газар зарим хубида хамтаатбайн үдэхэл хэлснэй эрилтэнүүд, рэшлэн «өөршөө хамгаалаа» рилгоор харюугай холото «бн» гэйн заналтанууд илэ Индизэ эсэргүүцэжэ Хятадай ёһоо хэлдэг эсэрлэ турник карша ханааилтануудай алы то үзэгдэл» болоно.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

Энэ мэдүүлгын угаа шухала удаа шанартай байны согшын тулалда Африкын гүрэнүүд политическэ бөө даанхай байдалтай болоодын гэжэ сохосогононгоо нүүдээр, экономика талараа урдын монополинууднаа эхээр дүлдидангэнэ элдэ үлөөн хараада баха хэрэгтэй. Арадай-демократическэ шэнэхэлгэнүүд хэжэ талаар сохосогодон хара шэнгэл политическэ болон экономика талараа хүсэд бөө даанхай болохо хэрэгтэ туйлахэ байна.

«Арушска деклараци» эрилтэ тэмэглэ дүүргэлт болгон Танзанин правительство орон доторхи харин бүүхэ бануудыне гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай февралын 6-да сохосхо. Худэ ажахын томо буусанууды болон промышленна предриятинууды саашада гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай шидэхэбэри бүришье эхэ шухала удаа шанартай. Энэ хадаа тухайлбал, мунөө хүртээр европыхиндэй мэдэлдэ байхан сизалин үргэн эхэ

«Арушска деклараци» эрилтэ тэмэглэ дүүргэлт болгон Танзанин правительство орон доторхи харин бүүхэ бануудыне гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай февралын 6-да сохосхо. Худэ ажахын томо буусанууды болон промышленна предриятинууды саашада гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай шидэхэбэри бүришье эхэ шухала удаа шанартай. Энэ хадаа тухайлбал, мунөө хүртээр европыхиндэй мэдэлдэ байхан сизалин үргэн эхэ

«Арушска деклараци» эрилтэ тэмэглэ дүүргэлт болгон Танзанин правительство орон доторхи харин бүүхэ бануудыне гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай февралын 6-да сохосхо. Худэ ажахын томо буусанууды болон промышленна предриятинууды саашада гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай шидэхэбэри бүришье эхэ шухала удаа шанартай. Энэ хадаа тухайлбал, мунөө хүртээр европыхиндэй мэдэлдэ байхан сизалин үргэн эхэ

«Арушска деклараци» эрилтэ тэмэглэ дүүргэлт болгон Танзанин правительство орон доторхи харин бүүхэ бануудыне гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай февралын 6-да сохосхо. Худэ ажахын томо буусанууды болон промышленна предриятинууды саашада гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай шидэхэбэри бүришье эхэ шухала удаа шанартай. Энэ хадаа тухайлбал, мунөө хүртээр европыхиндэй мэдэлдэ байхан сизалин үргэн эхэ

«Арушска деклараци» эрилтэ тэмэглэ дүүргэлт болгон Танзанин правительство орон доторхи харин бүүхэ бануудыне гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай февралын 6-да сохосхо. Худэ ажахын томо буусанууды болон промышленна предриятинууды саашада гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай шидэхэбэри бүришье эхэ шухала удаа шанартай. Энэ хадаа тухайлбал, мунөө хүртээр европыхиндэй мэдэлдэ байхан сизалин үргэн эхэ

«Арушска деклараци» эрилтэ тэмэглэ дүүргэлт болгон Танзанин правительство орон доторхи харин бүүхэ бануудыне гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай февралын 6-да сохосхо. Худэ ажахын томо буусанууды болон промышленна предриятинууды саашада гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай шидэхэбэри бүришье эхэ шухала удаа шанартай. Энэ хадаа тухайлбал, мунөө хүртээр европыхиндэй мэдэлдэ байхан сизалин үргэн эхэ

«Арушска деклараци» эрилтэ тэмэглэ дүүргэлт болгон Танзанин правительство орон доторхи харин бүүхэ бануудыне гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай февралын 6-да сохосхо. Худэ ажахын томо буусанууды болон промышленна предриятинууды саашада гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай шидэхэбэри бүришье эхэ шухала удаа шанартай. Энэ хадаа тухайлбал, мунөө хүртээр европыхиндэй мэдэлдэ байхан сизалин үргэн эхэ

«Арушска деклараци» эрилтэ тэмэглэ дүүргэлт болгон Танзанин правительство орон доторхи харин бүүхэ бануудыне гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай февралын 6-да сохосхо. Худэ ажахын томо буусанууды болон промышленна предриятинууды саашада гүрэнэй мэдэлдэ баха тухай шидэхэбэри бүришье эхэ шухала удаа шанартай. Энэ хадаа тухайлбал, мунөө хүртээр европыхиндэй мэдэлдэ байхан сизалин үргэн эхэ

ЭХЭ НҮЛӨӨ ҮЗҮҮЛНЭ

ПРАГА. (ТАСС). СССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгиний, Англин премьер-министр Г. Вильсоний хоорондох хэлснэй дуралхай тухай мэдээсэлүүдэ «Руте право», «Праце», «Млада фронта» болон бусад чехословак газетэнууд толилоно.

Англин телевиденээр А. Н. Косыгиний хэлсэн үгын удакы толилохо, ДРВ-е бөмбөдөлгы болуула тухай Советскэ правительствын толгойлогшын США-е уралхан урлаа, Вьетнама амгалан байдал тогтохо тухай хэлсэхэ эхилхы уралхан урлаа «Руте право» болон бусад газетэнууд олоно тэмэглэнэ.

Хани барисан тухай советско-англиска договор баталха тухай А. Н. Косыгиний дуралхай тусгаарлаха зуураа, нимэ догвор

Англи ГДР хоёрой худалдаа наймаанай холбоо
ЛОНДОН. (ТАСС). Мунөө жэлдэ Англи Германин Демократическа Республика хоёрой хоорондо хамта дээрэ 33.600 мянган фунт стерлингын худалдаа наймаан эрилтэглэхэ байна. Нелондо жэлдэ 29.400 мянган фунт стерлингын наймаан хэлснэй байгаа бишүү.

Британска промышленности конфедерацин болон ГДР-эй гададын худалдаа наймаанай палатын хоорондо февралын 10-та Лондондо гар табигдахан хамтын хэлснэй ёһоор энэ тоо тодорхойлогдон байна. 1967 ондо худалдаа наймаа эрхлэхэ тухай хэлснэй 1966 ондо туйлагдаха «Млада фронта» газетэ улсхоорондын шэнжлэл соогоо тэмэглэнэ. Тухайлбал, Ангилда А. Косыгиний аяналгалта эсгэн үгэхэдөө, газетэ нигэжэ бөөн энэ аяналгала хадаа хамгаай рүүндэ аз болжэ агуухэ гүрэн хоорондох харилсаа гунашлэнэ бажилуулгээ эхэ эр үзүүлэхэ, энэхэ тайбанаар эрлэн шон байха политическэ бөөдүүлгэ саананх тула нэмэр болжо байна.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһотой, мун хун хүнине мүлжэхэ зэргүүг. Үйлдэбэригын гол хэрэгсэлүүд арадай хиналта доро табигдахан байха ёһотой гэжэ деклараци соо тэмэглэгдэнэ.

«Арушска деклараци» гнэгээ сонсохо. Танзани хадаа хүдэлмэрин, таряашанай гүрэн байха ёһотой. Тэндэ капиталитнууд болон феодалууд байха ёһ